

КЛАРИНЕТ

ЦИЉ

Оспособљавање ученика за бављење музиком на нивоу основношколског знања и за наставак школовања у средњој музичкој школи.

ЗАДАЦИ

- Развијање љубави и интересовања ученика према: музици, инструменту, књизи.
- Развијање радних навика код ученика.
- Формирање музичких критеријума.
- Развијање љубави према музици.
- Развијање љубави према свом инструменту.
- Развој навике слушања музике.
- Развој навике активног скупљања нотног материјала.
- Стварање сопствене фонотеке.
- Развој навике редовног посеђивања концерата.
- Стицање основних предзнања о квалитетној музици.
- Оспособљеност за правилно вежбање.
- Развој способности самосталног вежбања.
- Наступање.
- Брзо и квалитетно напредовање.

I ЦИКЛУС (I и II разред)

I РАЗРЕД

(2 часа недељно, 70 годишње)

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

- Упознати ученике са карактеристикама, деловима и одржавањем кларинета.
- Обратити пажњу на припрему усника и трске за свирање као и њихово одржавање.
- Формирање амбажуре.
- Поставка технике дисања.
- Рад језика.
- Вежбање дугих тонова и интервала од е мало до ге1.
- Упознавање вредности целе ноте, половине, четвртине и осмине.

ЛЕСТВИЦЕ

- Научити дурске и молске лествице до два предзнака са тоничним трозвуком.
- Ге-дур и Еф-дур свирати кроз две октаве.
- Скале свирати у лаганим четвртинама, напамет.

ЕТИДЕ

- Бруно Брун: Школа за кларинет, (Просвета, Београд), прва половина I свеске и/или нека друга школа адекватне тежине.

КОМАДИ ИЗ ЗБИРКИ

- Бруно Брун: Избор малих комада (Просвета, Београд)
- Храшовец: Млади кларинетист, I свеска,
- Мали комади, (Шот, 4715),
- Музика за кларинет (Музика, Будимпешта, З. 6851) и/или други комади адекватне тежине.

ОБАВЕЗНИ МИНИМУМ ПРОГРАМА

- две лествице;
- петнаест етида;
- једна композиција по слободном избору.

ЈАВНИ НАСТУПИ

- обавезна два јавна наступа током школске године.

СМОТРА (на крају школске године)

1. Једна дурска и једна молска лествица са тоничним трозвуком, напамет;
2. Две етиде различитог карактера;
3. Комад уз пратњу клавира, напамет.

НАПОМЕНЕ

Смотре и обавезни јавни наступи не подлежу конвенционалном, нумеричком начину оцењивања. Њихова сврха је да омогуће јавни увид у квалитет наставничког рада и процес учениковог развоја и напретка, као и да буду неопходан полигон за учениково рано стицање извођачког искуства.

Школама се оставља могућност да, у оквирима својих школских програма, пропишу неки други вид оцењивања (усмени или писмени коментар наставника или групе наставника, чланова одговарајуће комисије).

Ученику је на смотри у току школске године допуштено да свира из нота, али на обавезним јавним наступима и на смотри на крају школске године мора да свира напамет, једнако као на

свим осталим јавним наступима, смотрама и годишњим испитима, до краја школовања у основној музичкој школи.

II РАЗРЕД (2 часа недељно, 70 годишње)

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

- Вежбање дугих тонова и интервала од е мало до це3.
- Упознавање са шеснаестинама.
- Упознавање и рад са ритмичким фигурама: триолом и синкопом.

ЛЕСТВИЦЕ

Дурске и молске лествице до три предзнака са тоничним трозвуком.

ЕТИДЕ

- Бруно Брун: Школа за кларинет, (Просвета, Београд) друга половина I свеске и/или нека друга школа адекватне тежине.

КОМАДИ ИЗ ЗБИРКИ

- Бруно Брун: Избор малих комада (Просвета, Београд)
- Храшовец: Млади кларинетист, II свеска
- Музика за кларинет (Музика, Будимпешта, З. 6851) и/или други комади адекватне тежине.

ОБАВЕЗНИ МИНИМУМ ПРОГРАМА

- четири дурске и две молске лествице;
- двадесет етида;
- две композиције по слободном избору.

ЈАВНИ НАСТУПИ

- обавезна два јавна наступа током школске године.

ЛИТЕРАТУРА

- Бруно Брун: Школа за кларинет, I свеска
- Радивој Лазић: Учим кларинет I и део II свеске
- Бруно Брун: Мали комади
- Р. Лазић и В. Перичић: Распевани кларинет I, Ведри дани у музичкој школи, Лаки кларинетски дуети I

- Милош Герић: Избор малих комада
- Мали комади, (Шот, 4715)
- Музика за кларинет (Музика, Будимпешта, З. 6851)
- Страна литеративника адекватне тежине по избору наставника.

ИСПИТНИ ПРОГРАМ

1. Једна дурска и једна молска лествица са тоничним трозвуком, напамет;
2. Две етиде различитог карактера;
3. Комад уз пратњу клавира, напамет.

II ЦИКЛУС (III и IV разред)

III РАЗРЕД (2 часа недељно, 70 годишње)

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

- Вежбање дугих тонова и интервала од е мало до е3.
- Даљи рад на развоју технике.

ЛЕСТВИЦЕ

- Дурске и молске лествице до четири предзнака са тоничним трозвуком, доминантним и умањеним септакордима.

- Хроматска лествица од е мало до це3.

ЕТИДЕ

- Бруно Брун: Школа за кларинет (Просвета, Београд), II свеска и/или нека друга школа адекватне тежине.

КОМАДИ ИЗ ЗБИРКИ

- Бруно Брун: Избор малих комада (Просвета, Београд) и/или други комади адекватне тежине.

ОБАВЕЗНИ МИНИМУМ ПРОГРАМА

- десет лествица;
- двадесетпет етида;
- три композиције по слободном избору.

ЈАВНИ НАСТУПИ

- обавезна два јавна наступа током школске године.

ИСПИТНИ ПРОГРАМ

1. Једна дурска и једна молска лествица са тоничним трозвуком, доминантним и умањеним септакордима, напамет;

2. Две етиде различитог карактера;
3. Комад уз пратњу клавира, напамет.

IV РАЗРЕД (2 часа недељно, 70 годишње)

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

- Вежбање дугих тонова и интервала од е мало до ге3.
- Даљи рад на развоју технике.

ЛЕСТВИЦЕ

- Све дурске и молске лествице са тоничним трозвуком, доминантним и умањеним септакордом.

- Е-дур, Еф-дур, Ге-дур и Фис-дур свирати кроз три октаве.
- Хорматска лествица од е мало до ге3.

ЕТИДЕ

- Бруно Брун: Школа за кларинет (Просвета, Београд), III свеска и/или нека друга школа адекватне тежине.

КОМАДИ ИЗ ЗБИРКИ

- Бруно Брун: Избор малих комада (Просвета, Београд),
- Ј. Ланселот и А. Класенс: Класични кларинет (М. Комбре, Париз, свеске Це и Де) и/или други комади адекватне тежине.

ОБАВЕЗНИ МИНИМУМ ПРОГРАМА

- шест дурских и шест молских лествица;
- тридесет етида;
- пет композиција по слободном избору.

ЈАВНИ НАСТУПИ

- обавезна два јавна наступа током школске године.

ИСПИТНИ ПРОГРАМ

1. Једна дурска и једна молска лествица са тоничним трозвуком, доминантним и умањеним септакордом, напамет;
 2. Две етиде различитог карактера;
3. Комад уз пратњу клавира, напамет.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ДУВАЧКИХ ИНСТРУМЕНАТА (обоа, кларинет, саксофон, фагот, хорна, труба, тромбон, труба)

У настави дувачких инструмената посебну пажњу треба усмерити на обликовање тона, његову правилну поставку кроз упознавање са основама технике дусања и правилну импостацију усника или писка. Од самог почетка, у оквиру регистра који омогућава најлакшу емисију тона, применити све елементе који се односе на правилно узимање ваздуха и његово рационално коришћење кроз одговарајуће обликовање усана код инструмената са усником (хорна, труба, тромбон, труба) и правилно обликовање усана код инструмената са трском (кларинет, саксофон) и са писком (обоа, фагот).

Посебну пажњу у настави дувачких инструмената обратити на тонске вежбе преко којих ученик треба током школовања у основној музичкој школи да овлада тоновима свог инструмента подједнако звучно и квалитетно у различитим регистрима.

Упоредо са тонским радити и на техничким вежбама које, почев од једноставнијих ка сложенијим, доприносе развоју свих техничких елемената владања инструментом. Посебну пажњу усмерити на свирање вежби у различитим артикулацијама.

У току школовања обрадити све тоналитете, дурске и молске, са тоничним трозвуком. У свирању лествица примењивати разложено свирање, као и свирање доминантних дурских и умањених септакорда код молских тоналитета. Лествице увек свирати у одређеном ритму од почетка до краја, у истом темпу, без убрзавања и успоравања. Лествице обавезно свирати напамет.

У току школовања у раду на етидама, без обзира на годину учења, увек до краја инсистирати на потпуном овладавању сваког техничког и тонског захтева који је задат у нотном тексту. Упутити ученика на аналитичан приступ рада који се односи на тоналитет и предзнаке у току саме вежбе, сложеније ритмичке, техничке и тонске елементе, као и рад на појединим пасажима који захтевају посебну пажњу. Код ученика, преко етида разноврсног садржаја и захтева, развијати уредност у вежбању, поштовање сваке ноте и ознаке у нотном тексту које се односе на темпо, динамичко и агогичко нијансирање. У раду са конадима за извођење уз пратњу клавира, од самог почетка код ученика развијати осећање за интерпретацију која у себи садржи основне стилске карактеристике композиције и кроз правилно усмеравање омогућити сваком ученику развијање његове способности и музикалности.

У оквиру свих елемената који чине наставни процес (тонске и техничке вежбе, лествице, етиде и комади за извођење уз пратњу клавира), неопходно је пажњу ученика усмерити на интонацију и чисто свирање које може омогућити само правилна поставка инструмената и правилна примена технике дусања.